

Utkomststöd

KORT OCH LÄTTLÄST

2022

Innehåll

Utkomststöd	3
Vad är utkomststöd?	7
För vilka utgifter kan man få stöd?	8
Vi	10
Hur räknas stödbeloppet ut?	12
Ansökan och utbetalning	14
FPA till din tjänst	19

Lättläst

Den här broschyren är skriven i samarbete med LL-Center och Selkokeskus. LL-Center har beviljat broschyren symbolen för lättläst. Symbolen betyder att broschyren är lätt att läsa och förstå.

I broschyren finns den viktigaste informationen, men alla detaljer finns inte med. Du hittar mer information på FPA:s webbplats. Du kan också ringa FPA och fråga om råd.

Utkomststöd

I den här broschyren kan du läsa om det grundläggande utkomststödet. Du kan få grundläggande utkomststöd från FPA om dina inkomster, tillgångar och andra stöd inte räcker till för dina nödvändiga utgifter. Sådana utgifter är till exempel utgifter för mat och bostad.

På de följande sidorna kan du läsa om de utgifter som du kan få utkomststöd för. Du kan också läsa om hur dina inkomster och tillgångar påverkar dina möjligheter att få utkomststöd.

I broschyren står det också hur FPA räknar ut utkomststödet. I slutet av broschyren hittar du anvisningar för att ansöka om utkomststöd.

Den här broschyren gäller för år 2022.

Mer information på nätet och per telefon

Du hittar lättläst information om FPA-stöd på www.fpa.fi/lattlast

Du hittar mer information om utkomststödet på webbsidan (inte på lättläst) www.fpa.fi/utkomststod

Om du har frågor kan du ringa servicenumret **020 692 227**

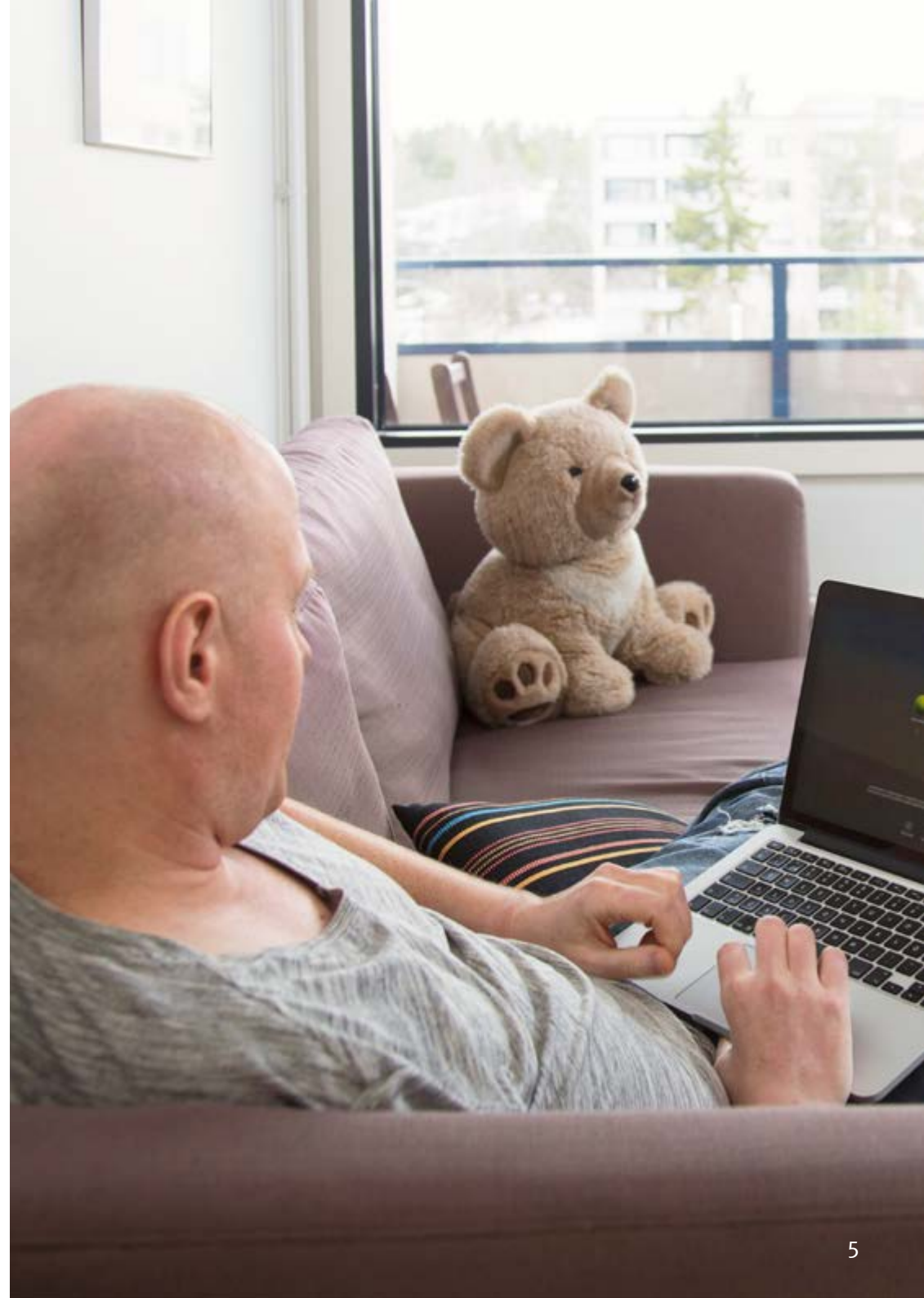
Ansök först om andra FPA-stöd

Innan du ansöker om utkomststöd ska du ta reda på om du kan få andra stöd från FPA. Andra stöd är till exempel bostadsbidrag och olika arbetslöshetsförmåner. Du kan läsa om bostadsbidrag och arbetslöshetsförmåner i andra broschyrer.

Du måste ansöka om andra stöd innan du ansöker om grundläggande utkomststöd.

Du kan också få hjälp från din hemkommun. Du får mera information om stöd och tjänster via kommunens webbplats eller socialbyrå. Kommunen kan till exempel betala kompletterande och förebyggande utkomststöd.

På hälsocentralen får du mera information om hälsovård.

Vad är utkomststöd?

Du kan ansöka om utkomststöd om dina pengar inte räcker till för dina nödvändiga utgifter. Sådana utgifter är till exempel utgifter för bostad, mat, hälsovård och kläder.

Utkomststödet består av 3 delar:

- grundläggande utkomststöd
- kompletterande utkomststöd
- förebyggande utkomststöd.

Grundläggande utkomststöd

ansöker man om hos FPA.

Du kan också ha sådana utgifter som du inte kan få grundläggande utkomststöd för. I så fall kan kommunens socialtjänst överväga att betala kompletterande och förebyggande utkomststöd till dig.

Ansök alltid först om grundläggande utkomststöd hos FPA. I ansökan kan du skriva för vilka utgifter du behöver kompletterande eller förebyggande utkomststöd. Det kan du göra under punkten för ytterligare information. Samtidigt kan du be att FPA skickar din ansökan till kommunen, så att den kan behandlas där.

För vilka utgifter kan man få stöd?

Man kan inte få grundläggande utkomststöd för alla utgifter som man har.

Stödet kan man bara få för nödvändiga utgifter.

Sådana utgifter är till exempel utgifter för mat och bostad.

De utgifter som godkänns kan höra till en grunddel eller till övriga utgifter.

Grunddelen

I grunddelen ingår vanliga utgifter i det dagliga livet.

Sådana är till exempel utgifter för mat och kläder.

När du ansöker om grundläggande utkomststöd behöver du inte lämna in kvitton eller räkningar som gäller de utgifter som hör till grunddelen.

För varje enskild familjemedlem beaktas en egen grunddel.

I grunddelen ingår

- utgifter för mat
- utgifter för kläder
- mindre hälsovårdsutgifter (till exempel läkemedel som man får köpa utan recept)
- utgifter för personlig hygien och renlighet i hemmet
- utgifter för lokaltrafik
- prenumeration på en dagstidning
- utgifter för användning av telefon och datakommunikation samt nätförbindelse
- utgifter för hobby- och fritidsverksamhet
- andra motsvarande utgifter i det dagliga livet.

Övriga grundutgifter

Du kan också ansöka om stöd för övriga grundutgifter.

Om du ansöker om stöd för dessa utgifter ska du lämna in kvitton och räkningar som gäller utgifterna som bilaga till din ansökan.

Om utgifterna är skäligen, beaktar FPA dem i sin helhet.

Övriga grundutgifter är

- boendeutgifter (till exempel hyra, vederlag, el, hemförsäkring och underhållsutgifter för ett egnahemshus)
- nödvändiga flyttkostnader
- utgifter för offentlig hälsovård som inte ingår i grunddelen (till exempel klientavgifterna på en hälsovårdscentral, receptbelagda läkemedel och glasögon)
- utgifter för kommunal dagvård av barn
- utgifter för morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever
- vissa utgifter som en förälder har för att träffa sitt barn om de inte bor tillsammans
- utgifter för att kunna få en nödvändig identitetshandling, uppehållshandling eller resehandling.

Vilka inkomster påverkar stödet?

Alla de inkomster och tillgångar som du och din familj har påverkar hur mycket du kan få i grundläggande utkomststöd. Sociala förmåner räknas också som inkomster, till exempel andra stöd från FPA.

Det grundläggande utkomststödet är ett ekonomiskt stöd som beviljas i sista hand. Det betyder att du först måste ansöka om andra stöd som du kan ha rätt att få.

Exempel på andra stöd som FPA betalar är

- arbetslöshetsförmåner
- bostadsbidrag
- pensioner
- studiestöd
- sjukdagpenning
- föräldradagpenning
- barnbidrag
- hemvårdsstöd
- underhållsstöd.

När FPA fattar beslut om utkomststöd beaktas din inkomst efter att skatten dragits av. Det kallas nettoinkomst.

Det är bra att komma ihåg att även dina tillgångar inverkar på utkomststödet. Som tillgång räknas till exempel de pengar som du sparar på ditt bankkonto eller sådan egendom som du kan sälja, såsom en sommarstuga.

Hur räknas stödbeloppet ut?

Du kan få grundläggande utkomststöd om de utgifter som godkänns är större än dina inkomster och tillgångar.

FPA gör upp en beräkning av dina inkomster, tillgångar och utgifter.

Grunddelen beaktas som utgift.
Med hjälp av beräkningen ser man hur mycket du kan få i utkomststöd.

Stödbeloppet räknas ut så här:
de utgifter som man kan få utkomststöd för dras av från inkomsterna och tillgångarna.
Utkomststödet är skattefritt.

Exempel på hur utkomststödet räknas ut

Simon är en arbetslös ensamförsörjare.
Han har två barn som är 11 och 13 år gamla.
Han ansöker om grundläggande utkomststöd hos FPA eftersom hans pengar inte räcker till för alla utgifter.
Simon har inte heller några tillgångar, såsom besparingar på ett bankkonto.

Familjens inkomster är

- arbetsmarknadsstöd och barnförhöjning
679,20 euro per månad
- barnbidrag och ensamförsörjartillägg
326,32 euro per månad
- bostadsbidrag
611,20 euro per månad
- underhållsstöd
345,18 euro per månad

Inkomster totalt:

1 961,90 euro per månad

Familjens utgifter är

- hyra 810 euro per månad
- vattenavgift 45 euro per månad
- vanliga dagliga utgifter, alltså grunddelarna totalt 1 281,89 euro per månad:
 - ensamförsörjare
586,89 euro per månad
 - första barnet över 10 år
360,37 euro per månad
 - andra barnet över 10 år
334,63 euro per månad

Utgifter totalt:

2 136,89 euro per månad

Utgifterna dras av från inkomsterna:

1 961,90 euro – 2 136,89 euro = –174,99 euro.

Simons familj får 174,99 euro per månad i grundläggande utkomststöd.

Ansökan och utbetalning

Ansök om grundläggande utkomststöd på nätet:

www.fpa.fi/mittfpa

Läs i ansökan vilka bilagor
som du måste lägga till din ansökan.
Du kan skicka bilagorna på nätet.

Du kan också ansöka om stöd med en pappersblankett.
Du kan hämta blanketten på en FPA-byrå
eller skriva ut den på nätet:

www.fpa.fi/blanketter

FPA:s postadress är

FPA

PB 10

00056 FPA

Om du inte kan ansöka om grundläggande utkomststöd
på nätet eller med en pappersblankett
kan du göra din ansökan muntligt.
Ring i så fall FPA eller besök en FPA-byrå.

Hur lång tid tar det att behandla en ansökan?

Kom ihåg att fylla i din ansökan noggrant.
Lämna också in alla de bilagor som behövs för ansökan.
Gör du det får du beslutet snabbare.

Om din ansökan innehåller all den information som behövs
får du ett beslut från FPA inom 7 vardagar.

Om både du och FPA anser att din ansökan är brådskande
fattar FPA ett beslut redan samma dag eller nästa vardag.

När betalas stödet ut?

När FPA har behandlat din ansökan får du ett beslut per post.
I beslutet står det hur mycket stöd du får,
motiveringarna för beslutet och när stödet betalas ut.
Du får ett beslut även om du
inte kommer att få något utkomststöd.

FPA betalar ut det grundläggande utkomststödet
till ditt bankkonto den första bankdagen i månaden.

Om FPA inte hinner betala ut ditt stöd
på den normala betalningsdagen
betalas det ut genast efter att beslutet har fattats.
I så fall är pengarna på ditt bankkonto
inom 2 bankdagar från det att FPA har fattat beslutet.

Om du vill kan FPA betala ditt utkomststöd
direkt till hyresvärden så att hyran blir betald.
FPA kan också betala din elräkning eller din hemförsäkring
direkt till faktureraren om du vill det.

FPA kan också betala andra räkningar
som du får efter att du har fått beslutet
om grundläggande utkomststöd.
Förfallodagen på räkningen måste vara
under den tid som beslutet gäller.
Detta gäller förfallodagen på den ursprungliga räkningen,
inte förfallodagen på en betalningspåminnelse.

Med beslutet får du närmare information
om vilka räkningar du kan skicka till FPA.

Betalningsförbindelse

Du kan få en del av ditt grundläggande utkomststöd som en betalningsförbindelse.

Med betalningsförbindelsen kan du skaffa till exempel glasögon.

Du får betalningsförbindelsen tillsammans med beslutet. På betalningsförbindelsen står det vad du kan betala med den.

När din ansökan godkänns får du samtidigt en betalningsförbindelse som gäller på apoteket. Med betalningsförbindelsen kan du skaffa de receptbelagda mediciner som du behöver.

FPA skickar betalningsförbindelsen till apoteket via nätet. Du behöver bara visa upp ditt FPA-kort eller ett identitetsbevis när du besöker apoteket.

Behöver du hjälp?

FPA ger personlig rådgivning per telefon eller på en FPA-byrå.

Om du och din familj också har behov av att diskutera med socialtjänsten i din kommun kan FPA och kommunen samarbeta enligt dina behov.

Meddela FPA om din situation förändras

Om ditt liv förändras kan det påverka de stöd som du får från FPA.

Förändringen kan till exempel gälla hur du bor, dina inkomster, ditt arbete eller din familj.

Kom ihåg att meddela förändringarna till FPA.

Du kan göra det på nätet, per telefon eller på en FPA-byrå.

Det är på ditt ansvar att FPA har rätt information om dig. Då betalas stödet ut till rätt belopp.

Om FPA:s beslut är felaktigt

Om du tycker att FPA:s beslut är felaktigt kan du söka ändring i beslutet.

Tillsammans med beslutet får du anvisningar om hur man söker ändring.

Om du har frågor om beslutet ska du först kontakta FPA.

På nätet kan du

- ansöka om förmåner
- skicka bilagor
- skicka meddelanden
- meddela förändringar
- be att en förmån dras in
- se i vilket skede av handläggningen din ansökan är.

FPA till din tjänst

På nätet

Läs om FPA:s förmåner

på lätt svenska:

www.fpa.fi/lattlast

Fråga om råd:

www.fpa.fi/fraga-fpa

Beräkna belopp:

www.fpa.fi/berakning

Sköt FPA-ärenden:

www.fpa.fi/mittfpa

Logga in i nättjänsterna

MittFPA och tidsbokningen

kräver inloggning.

För det behöver du bankkoder eller mobilcertifikat.

Hjälp med att sköta ärenden

Du kan få hjälp med att sköta dina ärenden på nätet:

www.fpa.fi/digistod

Du kan ge en annan person tillstånd att sköta dina FPA-ärenden:

www.fpa.fi/for-nagon-annan

Om du inte kan finska, svenska eller engelska kan du få tolkning:

www.fpa.fi/tolkning

Service på samiska språk:

www.kela.fi/saame

Per telefon

Telefontjänsten är öppen måndag–fredag klockan 9–16.

Arbetslöshet..... 020 692 230

Boende..... 020 692 230

Föräldraskap..... 020 692 226

Indrivning..... 020 634 4940

Internationella situationer
(måndag–fredag
klockan 10–15)..... 020 634 0300

Pensioner..... 020 692 222

Rehabilitering och
handikappbidrag..... 020 692 225

Sjukdom och kort..... 020 692 224

Studier och värnplikt.... 020 692 229

Utkomststöd..... 020 692 227

När du ringer FPA eller står i kö betalar du en avgift enligt prislistan för ditt telefonabonnemang.

Läs mer: www.fpa.fi/ring-fpa

Boka telefontid

Boka en telefontid per telefon eller på nätet:

www.fpa.fi/boka-tid

På ett serviceställe

Se adresser och öppettider:

www.fpa.fi/sok-servicestalle

FPA på lätt svenska

Webbsidor:

www.fpa.fi/lattlast

Broschyrer:

Allmänt bostadsbidrag

Arbetslöshet

Barnfamiljer

Flytta till eller från Finland

Pensioner och andra stöd för pensionstagare

Sjukdom och rehabilitering

Studier och värnplikt

Utkomststöd

Du kan hämta broschyrer på FPA-byråerna.

FPA:s broschyrer finns även på finska.

De broschyrer som översatts till andra språk

finns på FPA:s webbplats: **www.fpa.fi/otherlanguages**.